

Kiadja: A FÖLDMIVELÉSÜGYI M. KIR. MINISZTERIUM
AZ „ORSZÁGOS HALÁSZATI EGYESÜLET” HIVATALOS KÖZLÖNYE

MEGJELENIK minden hó 1-én és 15-én.
Az Országos Halászati Egyesület tagjai ingyen kapják.
Nemtagoknak előfizetési díj: Egész évre 6 K, fél évre 3 K

Szerkeszti: RÉPÁSSY MIKLÓS.
Szerkesztőség: Budapest, V. Ügynök-utca 19. szám., IV. emelet.
A lapra vonatkozó mindennemű közlemények a szerkesztőséghez intézendők.
Hirdetéseket a lap számára a „Pátria” r.-t. Budapest, Üllői-út 25. vesz fel.

TARTALOM: A ponty természetes tápláléka. *Dr. Unger Emil.* — Pisztrángos tógazdaság nagybani üzemmel. (Folyt.) *Dolján* után (fs.). — Jogeset. *Dr. L. G.* — Társulatok. Egyesületek. — Vegyesek. — Tárca: A régi jó időkből. (Folyt.) *SMJ.* — Hivatalos árjegyzés. — Hirdetések.

A ponty természetes tápláléka.

Előadta *Dr. Unger Emil*, az Országos Halászati Egyesület folyó évi május hó 25-én tartott évi rendes közgyűlése után.

Tisztelt Tagtárs Urak! A magas minisztérium rendelkezése folytán az elmúlt évben alkalmam nyílt a ponty táplálkozásának önálló biológiai vizsgálatok alapján való tanulmányozására. Ezirányú kutatásaim a dolog természeténél fogva évek munkáját fogják még igényelni, jelenleg még csak egy természetes és egy mesterséges tóból szerzett tapasztalataim jöhetnek tekintetbe, melyek azonban máris szolgáltatnak olyan adatokat, a melyek talán tisztelt tagtársaim érdeklődésére is számot tarthatnak.

Mielőtt azonban saját vizsgálataim eredményeit megismertetném, rövid áttekintést kell nyújtanom a ponty táplálkozására vonatkozó külföldi kutatások mai állásáról. E tudományos kérdés reánk nézve elsőrangú fontosságú. Hiszen nekünk, termeléssel foglalkozó egyesületnek jelszavunk a *többtermelés* kell hogy legyen s ennek valóra váltására nemcsak saját érdekeink kell hogy állandóan ösztönözzenek, de mostanában s a jövőben a közérdek parancsszava sem más, mint a többtermelés! Már pedig a mi termelésünk a halak, de ezek között is elsősorban a *ponty természetes táplálékában gyökerezik*, ennek minél tökéletesebb ismerete tehát az alap, melyre többtermelésünket fölépíthetjük.

Az összes számottevő szakemberek véleménye megegyez ugyanis abban, hogy a természetes táplálék, tehát apró vízi lények nagy tömege, a pontytenyésztés sikerének az alapja, még pedig olyannyira alapja, hogy még a legintenzívebb mesterséges etetés sem teheti nélkülözhetővé a természetes táplálékot, mert ha ez hiányzik, vagy kevés van belőle, akkor a legjobb takarmányanyagokkal sem tudunk kielégítő eredményt elérni.

Megegyeznek a szakemberek abban is, hogy a természetes haltáplálék szaporításának eszköze a *trágyázás*. Nem egyeznek még azonban a vélemények abban, hogy a trágyázás mely anyagokkal s milyen módon a leginkább célravezető.

Sőt némileg eltérők még manapság a vélemények ama kérdésben is, hogy *mely apró vízi szervezetek tekintendők a ponty táplálkozásában a legfontosabbaknak*.

Már pedig ez az első kérdés, a melylyel minden mást megelőzőleg teljesen tisztában kell lennünk, mert tudnunk kell, hogy *miféle apró szervezetek tömeges fejlődését akarjuk előmozdítani* s csak ha ezt tudjuk, akkor foghatunk annak a kérdésnek a megoldásához, hogy minő eszközökkel, milyen módon szaporítsuk azokat annyira, a mennyire csak lehet, hogy a pontyok minél többet ehessenek belőlük . . .

Talán különösnek méltóztatnak tartani azt, hogy még ezen alapkérdés sem egészen tisztázott. Mert sokan bizonyára azt hiszik, hogy nincs ennél könnyebb dolog a világon: néhány pontyot kifogunk a vízből, nagyítóval megnézzük bélcatornájának tartalmát s a miből legtöbbit találunk benne, az a ponty legfontosabb tápláléka s ezzel a kérdés el lesz döntve, mehetünk tovább, gondolkozhatunk azon, hogy a már ismert legfontosabb pontytáplálékot milyen módon szaporítsuk tavainkban.

Ámde a dolog csak látszólag ilyen egyszerű s a mint a következőkben látni fogjuk, éppen nem kicsinyesség vagy tudományos szörszálhasogatás az oka annak, hogy a ponty természetes táplálékát illetőleg *Šusta* óta oly sokáig ellentétes vélemények lehettek, melyek csak napjainkban kezdenek egymáshoz símulni.

Valamikor, de nem is olyan régen, a *planktonban*, vagyis a nyílt víztükör felszínén és kisebb-nagyobb mélységeiben lebegve élő szervezetek között keresték a ponty legfőbb táplálékát. *Schiemenz* német tanár a friedrichshageni halászati biológiai állomás vezetője

ellenben tagadta a plankton fontosságát s különféle, a planktonlényeknél többnyire nagyobb, szabad szemmel igen jól látható s a partok közelében, vizinövények között bujkáló s a vízfenéken, az iszapban tartózkodó szervezeteket állította elének, mint a ponty mindennapi kenyerét. E nézet helyességét mások viszont kétségbe vonták, legfeljebb ha annyit engedtek meg *Schiemenz*-nek, hogy az általa említett szervezetek épp oly fontosak lehetnek, mint a plankton.

Mindenik nézetnek megvolt és megvan a létjogosultsága, mert mindegyik *ugyanazon reális bizonyítékra*: pontyok béltartalmának vizsgálatára támaszkodik. *Schiemenz* azonban mégsem enged abból a véleményéből, mely szerint a plankton teljesen alárendelt jelentőségű szükség tápláléka, *kényszertápláléka* a pontynak, akár csak nekünk a — kukoriczakenyér, a mire sohasem gondoltunk a — miatyánk imádkozása közben!

A kukoriczakenyeret azért voltam bátor csak felemlíteni, mert kéznél levő példával kínálkozik arra, hogy valóban nem mindig és nem mindenhol tekinthető a gyomor tartalma döntő bizonyítéknak, ha az a kérdés, hogy miből áll akár az embernek, akár a pontynak *rendes, természetének megfelelő és szívesen fogyasztott* tápláléka.

Schiemenz nek tehát mindenestre igaza van abban, hogy *ha nincs mód vagy nincs szabadság a válogatásra*, akkor ember, ponty egyformán *kényszertáplálékkal* tartja fenn magát, a melynek összetételéből nem ismerhetjük meg sem egyiknek, sem másiknak legfontosabb, *legelőnyösebb táplálékát*.

Vizsgálataimhoz a fentebbiek állandó szem előtt tartásával fogtam hozzá, hogy hazánkban a ponty természetes táplálékának megismeréséhez adatokat gyűjtsek. A munkát elülről kellett kezdenem, mert hazánkban a ponty és más békés halak béltartalmának vizsgálatával előttem rendszeresen nem foglalkoztak mások, ilyen adatokat hazai szakirodalmunkban nem találtam.

A régi jó időkbeli.

A „Halászat” számára írta: *SMJ.*

(Folytatás.)

III. *Halásztanya a Tiszán. Halszárítás és halfüstölés.* Mint iskolásfiú, a szünidőmet rendszeren a Tiszán levő halászati bérleteken töltöttem. Édes apám Tószeg, Várkony, Vezseny, Cibakháza, Nagyrév, Ó- és Újkécske, Inoka, Kürt, Ug, Csépa és Sasig le bérelte a vizeket. Minden községben volt egy halászgazda, a ki a halászokra felügyelt; Újkécske volt a központ.

A legkedvesebb tartózkodási helyem a mostani sülysápi és nagyrévi holt Tiszánál volt. Ugyan még akkor holt Tisza nem volt, mert az átvágást csak akkor ásták.

A főtanya ott állott az átvágás felső végében. Rendszeren két háló és annak megfelelően 12 ember volt a halásztanyán hétfőtől egész szombatestig. A halászat nyáron, a nagy melegben, csak éjjel folyt; délután 6 órakor indultak a halászok és reggel 5 órakor már vissza tértek a nagy halászkunyhóhoz.

Három testvér, tolnai halászok, volt a főmunkás ezekenél a halászatoknál, már vagy 15 éve voltak nálunk. A középső, Lampert Tóni, a cibakházi halászgazdához tartozott; ő volt a hálómester. Nagy, magas, izmos ember; nagy erejénél fogva kitűnt a többi közül. Ezt az embert nagyon megszerettem, már csak azért is, mert vadászgatni is tanított, a mi egy serdülő fiúnak

Sajnálatomra eddig éppen a Dunán, melynek hal-táplálékszervezeteit s általában egész életét, már régebben tanulmányozom, eddig nem tudtam olyan pontyokat kapni, a melyeknek bélcsatornájában táplálékot találtam volna, azért, mert Apatinban a rendelkezésemre bocsátott pontyok kihalászása és a Főhercegi Halászati Központba való beszállítása és felbontolása között sokkal több idő telt el, mint a mennyi ahhoz kell, hogy a pontyok megemészsék táplálékukat és bélcsatornájuk kiürüljön. Ezért a dunai pontyok táplálékának vizsgálatát az idei évre kellett halasztanom. A Velencei-távon és az iharosi tógazdaságban végzett vizsgálataimmal azonban teljesen kielégítő adatok birtokába jutottam.

Tekintettel a Velencei-tó ismert kitűnő pontytermőképességére és nagy vízterületére, az ott gyűjtött tapasztalataimat megbízhatóknak vehetjük. Igaz ugyan, hogy a Velencei-tó zárt víz, nem pedig árterekben, öblökben bővelkedő folyam, mint a minő a Duna Apatin táján, hol a pontynak egyik igazi, *szabad* hazája terül el. Mindazonáltal a Velencei-tó természeté olyan, hogy a pontynak mindenben megfelelő és 4000 kat. hold, ha zárt tó is, túlnagy vízterület már ahhoz, hogy azon a ponty kényszertáplálékkal éljen. Ha meggondoljuk, hogy e tó vize sekély s a parti régió nagy kiterjedésű benne, akkor biztosítva látjuk a halaknak a táplálékukban való *válogatás* lehetőségét.

Ezért a Velencei-tó pontyainak vizsgálata alapján, már most is bátran merem állítani, hogy a *ponty természetes táplálkozására vonatkozó nézetek közül a Schiemenz hazai adatokkal is igazolva van*; a Velencei-tó pontyainak bélcsatornájában a *Schiemenz* által oly nagyon fontosnak mondott Chironomidák lárvái nemcsak fel voltak találhatóak, de tavasztól őszig mindenkor *túlnyomóan* ezekkel volt a pontyok bele duzzadásig megtöltve, akár kisebb, akár nagyobb pontyokat boncoltam fel a halászat helyszínén. A Chironomidák lárvái tehát hazánkban is valóban az a táplálék, a melyet a ponty határozottan előnyben részesít, any-

bizony nagy örömeiket szerzett. Ha elindultunk a halászatra, ő gondoskodott mindig arról, hogy az „ifjúrnak”, már mint nekem, jó reggelim legyen és hogy a tarisznyában is legyen valami, ha éjszaka megéhezünk. Este 8 órakor az első tanyát már rendszeren kivetették, a hálót bevonták; egyre mutogatta nekem a helyeket, a hol vadra fogok találni. Ha más nem is, de egy-egy szárcsa, vagy egy-egy vöcsök mindig akadt.

Mikor a halászok este a kunyhót elhagyták, akkorra már a halhasogató asszonyok is elvégezték a napi munkájukat; a halászkunyhót kitakarították, kisöpörték és aztán ők feküdtek le aludni.

A halászat akkor elég jó volt, mert egy-egy háló egy éjszaka alatt 2—300 font „jó” halat is hozott haza. „Jó” hal volt az a nem fehérhal, a melyik legalább egy fontot nyomott. Ezért a halért hajnalban már ott állott a szekér üres ládákkal; azokba csomagolták jég közé, a szolnoki pályaudvarra szállították Pestre feladva. A „fehérhalat” is átválogatták; nagyját minden héten elvitték a környékbeli „ficsérek”; *) a többi pedig a hasogatóba ment. A két háló fehérhala 6—7 régi mázsát nyomott és így meglehetősen dolog volt, míg azokat átválogatták. Míg az öt ember végezte, addig a hatodik kiadta a reggelihez szükséges dolgokat egy asszony-

*) A ficsér paraszt halkereskedő; a Fischer német szóból lett ficsér.

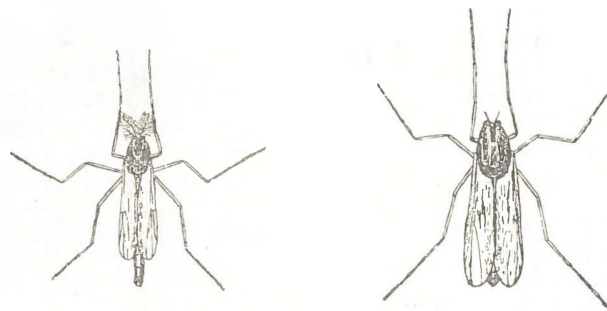
nyira, hogy a bélcsatornatartalmak vizsgálatakor azt a benyomást nyerhetjük, mintha Cyclopsokat s más apró rákokskákat stb. effélet csak mellesleg, sőt akaratlanul ette volna a ponty az említett lárvák nagy tömegével ellentétben, melyeket látva, határozottan arra lehet következtetni, hogy ezeket érzékszerveivel keresete, szóval utánuk járt, a vízben élő minden más táplálékkal szemben előnyben részesítve azokat. E következtetés teljes bizonyossággá lett előttem akkor, midőn sokszor meggyőződtem arról, hogy sokkal könnyebb a tóból planktonhálással, nyeles kaparózacskóval, fenékkotróhálással, a ponty járulékos táplálékát nagy tömegben gyűjteni, mint fő táplálékát: a Chironomida-lárvákat. Ezeket a lárvákat a Velencei-tavon sokkal könnyebb volt a pontyok beléből nagy mennyiségben megszerezni, mint a vízből bármilyen gyűjtőeszközzel.

Úgy hiszem, hogy nem fogom untatni t. tagtársaimat, ha ezeket a Chironomidákat, a pontynak mondhatnám mindennapi kenyerét, melyet legjobban szeret, melytől legjobban fejlődik is, néhány példányban a valóságban bemutatom*) s ha ez állatok szervezetéről, életmódjáról egyetmást elmondok.

A Chironomidákat, más néven Tendipedidákat magyar rovar-tani műszóval a német Zuckmücke elnevezés fordításával némelyek reszketőlegyek-nek, mások rángatózó szúnyogoknak említik a hazai zoológiai irodalomban. Egyik elnevezés sem valami nagyon szerencsés; népies nevéket pedig sehol sem hallottam. Reszketőlegyeknek azért hívják őket, mivel mellső lábait olykor, ha nyugodtan ülnek, fölemelik és sajátágosan rángatózó mozgásokat tesznek velök. Ezt a tulajdonságukat jelzi görög nevéik is, a nép azonban nem figyel meg ilyesmit. Teljesen kifejlődött, ivarérett alakjukban szárnyas rovarok ezek az állatok s a legyek, más néven kétszárnyúak, vagy Dipterák rendjébe tartoznak. Külső megjelenésük a szúnyogokra emlékeztet, mert

*) A bemutatottakat rajzokban közöljük.

a hosszúlábú legyek csoportjába valók. Halásznépünk ismeri őket és szúnyogoknak tartja, de tudja azt is, hogy ezek ártatlanok, mert nem csípnek, mint a valódi szúnyogok nőtényei. Mindezek alapján Répássy főtitkár úr, a kihez fordultam, a „jámbor szúnyog“ elnevezést ajánlotta. Rendkívül nagyszámú kisebb-nagyobb fajuk tudományos rendszerezése olyan nehézségbe ütközik, hogy a legyekkel foglalkozó specialista tudósok, a dipterológusok jórésztben ma is adósok még ezzel a munkával, de éppen napjainkban többen dolgoznak

1. kép.

2. kép.

A jámbor szúnyog (*Chironomus plumosus* L.). A hím a nőténytől tollas csápjai alapján könnyen megkülönböztethető. Természetes nagyságuk a közönséges szúnyogénál valamivel nagyobb.

ebben az irányban, hogy tisztázzák ezeknek a reánk nézve oly fontos állatkáknak rendszerét, hogy a sokféle régebbi és újabb elnevezések zűrzavarában rendet teremtsenek és kiderítsék az ismert fajok életmódját. Különösen az amerikai *Johannsen*, a német *Kieffer* és *Thienemann* s a cseh *Zavřel* azok, a kik talán legtöbb érdemet szereztek újabbán az állatok gyűjtésével és beható tanulmányozásával, ámde az ezen irányú feladatok megoldása még évekig fog tartani.

Éppen ezért, még ha akarnám, akkor sem sorolhatnám föl azoknak a fajoknak tudományos neveit, melyek-

nak, a ki aztán főzött és sütött. Takaréktűzhelyről bizony akkor még szó sem volt.

A kunyhó mellett állott agyagból egy búboskemence-féle, abban sült meg minden; mellette padkán főztek bográcsban.

Reggeli után a halászok pihenni tértek, a napot át-aludták. Az asszonyok pedig hozzáfogtak a halhasogatáshoz.

Az e célra felmaradt halakat a vértől tisztán ki-mosták apró kefékkel, aztán besózták, szépen lerakva egy kádba; 6—7. napon a halat kiszedték és hosszú vékony kötelekre aggatták száradni a napra. A szárított halat 25 fontos csomagokba kötötték és így raktározták el külön kunyhóban a halásztanya közelében.

A halbeleket kifőzték; a halzsírt, a mi a zsigerekről lekerült, edényekbe gyűjtötték össze. A halzsírra igen sok vevő akadt, mert a bőrt puhán és elég vízmentesen tartotta; szívesen vették nemcsak csizmapuhítás-hoz, hanem lószerszámok és más bőrkészítmények konzerválására is.

Október hónapban indult meg aztán a száraz halvásár. A fővásár Temesváron volt; akár mennyit szállítottak oda, mind elkelt; 20—22 forintéit régi mázsája. De igen sokat vettek a pomázi és szentendrei ráczok is. Az 1870-iki temesvári vásáron három dupla sorban, ember magasságban volt felhalmozva a száraz hal. Magam vittem egy egész vagonnal, de hozott Apatin, Vukovár

is és még egy pár hely. Két nap alatt egy font sem maradt, mind elkelt; vitték Erdélybe az oláhok közé, vették a szerbiai kereskedők és szállították a szélrózsa minden irányában; a nép azon a vidéken szüretkor csak száraz hallal élt. Arra lehetett nagyokat inni.

A szerb kereskedők arannyal fizettek; a „dukát“-ot öt forintba számították; a hány csomag száraz halat vitt, annyi aranyat adott.

A hasogató asszonyok rendszeren 40 krajczár nap-számot kaptak; a sózó asszony, a ki az egész dolgot igazgatta, 50 krajczárt. Újévre pedig a sózó asszony jutalma két darab arany, a többié egy-egy arany volt. Örömmel és jól dolgoztak. Leginkább gyermektelen özvegyek voltak, maradhattak hát künn a nyár folyamán a halásztanyán; saját magukat élelmezték. A sózó asszony rendszerint még olyan élelmes is volt, hogy kenyeret, szalonát, sőt, paprikát, gyufát, dohányt, sőt még pálinkát is árult; azonkívül még hajnyírással, foltozással is foglalkozott. A miénk, „Panni“, egész csinos kis falusi házat szerzett magának T.-Vezsenyen, egy tehenet is fejt naponként, malacza is volt, no meg feleségül vette az egyik halász.

A nyolczvanas évek elején már kész volt a czibaki átvágás, a mai holtág is el volt már töltve. A halászat gyengült. Fehérhal nem jutott többé szárításra, csak annyi került, a mit a környékbeli lakosság elfogyasztott; sokszor még elég sem volt. A holtágban már

nek lárváit a Velencei-tó pontyaiban és a tó vizében, valamint Iharoson eddig találtam. De nem tenném ezt akkor sem, ha tehetném, hiszen nem lehetne czélom az, hogy a m. t. Tagtársakat tudományos nevek felsorolásával untassam. E helyett inkább bemutatok egy legközönségesebb fajt a Velencei-tó partjáról, ennek a Velencei-tóból való lárváját és bábját s elmondok egynéhány fontos dolgot általában a Chironomidákról.

3. kép. A jámbor szúnyog lárvája. Természetes nagysága kifejlődve körülbelül másfél centiméter és színe vörös.

4. kép. A jámbor szúnyog bábja. Természetes nagysága körülbelül 1 $\frac{1}{2}$ czim.

A lárvá teste jól elkülönült és szemeket viselő fejből és 12 testszelvényből áll. Igazi ízelt lábai nincsenek, csupán két pár ú. n. állába, vagy csonka lába van. Egyébként az egyes fajok lárvái, csakúgy mint a kifejlődött szárnyas alakok, nagyságra, színre, szervezetre és életmódra is kisebb-nagyobb különbségeket mutatnak, de abban megegyeznek az összes lárvák, hogy vízben élnek; már a petéből ott kelnek ki és nőnek fel, részint a víz fenekén, magok készítette iszapcsövekben lakva, részint hinárnövények között bujkálva, ilyen növényeken lakva és friss vagy korhadó növényi és állati anyagokból és törmelékből táplálkozva. Az igazi szúnyoglárváktól tehát nemcsak alakjuk, de életmódjuk is élesen különbözik. Ez utóbbiak ugyanis sokkal mozgékonyabbak, többnyire a víz színén tartózkodnak, mert

légköri levegőt lélekzenek, míg a Chironomidák lárváinak nem kell e czélből a víz felszínét fölkeresniök, mivel vízben oldott levegőt lélekzenek.

Midőn a lárvá növekedését befejezte, akkor addigi alakjától nagyon különböző, mozgékony báb lesz belőle, mely elhagyja vízalatti rejtekhelyét, a víz színére száll föl s teste mellső részén olyan szervek fejlődnek, melyek, levegővel telnek meg s a bábót a víz felszínére emelik. E szervek vagy szörpamatok, vagy más alakú függelék-ek. Ekkor megy végbe testében az utolsó átalakulás, melynek végén a bábbőrből a víz színén kibúvik a kész szárnyas rovar, az ivarérett „jámbor szúnyog“.

(Folyt. köv.)

Pisztrángos tógazdaság nagybani üzemmel.

(Folytatás.)

Hízaló tavak.

(fs) Már az eddig mondottakból is kiviláglik, hogy nem minden olyan tó alkalmas intenzív hízaló üzemre, a melyben eddig asztalárút termeltek. Főleg ama nagyobb tavakra nézve áll ez, a melyek ha itt-ott termékenyebbek is, egészben véve mégis csak korlátozott hozamúak, mert hát a pisztrángos tavak természetes hozama tudvalevőleg jóval mögötte marad a pontyostavakénak. A pisztráng-termelőt nagyban és egészben a 35 kg. hektáronkénti átlagos hozam nagyon is kielégíti, pedig hát ezt is csak mélyebb fekvésű tógazdaságban érik el, a magasabb fekvésűekben nem.

Legtöbbször a nagyobb tavak vízjutaléka sem elegendő életképes hízaló üzem czéljaira, nem is szólva arról, hogy kiterjedtebb tavaknál még az okszerű etetésnek is elháríthatatlan akadályai vannak.

Az alkalmazható etetés mértéke az ilyen nagyobb tavaknál a tápláló víz oxigénmennyiségétől és annak hőfokától függ, ámde a természetes halasítás mértéken felül akkor is csak igen mérsékelten szabad halasítani,

csak egyes helyeken lehetett fogni halat; a „nagy örvény“-ben, Nagyrév közelében és az alsó gátnál, hol egy búzáshajó sülyedt el. Ott volt a süllők otthona. Őszkor jöltek a csongrádi és mindszei keczések a „dömb“-bel, az egy darab fából kifaragott ladikkal; azok keczézték és szigonyozták végig az elsülyedt hajót. Fogtak is szép süllőket, meg nagy harcsákat. A hajót lassanként szétverték; ma már a törőpart teljesen eltöltötte; alig tudja valaki, hogy ott hajó fekszik eltemetve.

Megszűntek a híres temesvári szárított halaságok is. 1913-ban a pancsovai kereskedőknél már Oroszországból importált száraz halat láttam.

Ha sok nagy 15—20 fontos pontyot fogtak, annyit, hogy pénteken felvágva sem fogyott el, akkor felfüstölték. A megmaradtakat szombaton felbontották, tisztára kimosták a vértől és páczolták, sóba fektették s hogy szép piros legyen a húsa, egy kis salétromot is tettek a só közé, meg vöröshagymát, borókamagot stb. A hal így feküdt 6—8 napig, de mindennap átforgatták, a mi alul volt, az felkerült és a mi fent volt, az lejutott a fenékre. Ha a hal húsa már megkeményedett, akkor kivették a léből és két napig szárították a levegőn. Ezután tették füstre. A füstnek melegen nem volt szabad érnie a halat, mert akkor ismét megpuhult; az ötödik napon vörösbarna kezdett lenni s ha a házisonka színét megkapta és eléggé meg is száradt, levették a füstől és mint a száraz halat, szép csomagokba kötözték.

A füstölt halat leginkább a katolikus papság vélte bőjti időben; a szemináriumokba egyszerre kétszáz fontot is vittek. Az onnét kikerült lelkészek soha sem felejtették el a füstölt halat és évenként keresték; fogyasztották a szerzetesek is. Azt is csak egy-egy öregebb pap emlegeti már, hogy most olyan jó füstölt halat nem bír kapni, mint régente!

Nálunk a szülői házban soha sem hiányzott; a téli hónapokban minden kéthétben örvendezhettünk neki.

Már harmadik hete voltam kint a halásztanyán. Az étlapunk bizony igen egyhangú volt: halászlé, paprikás szárcsa, nyárson sült hal, kirántott hal, egyszer egy héten gulyáshús burgonyával. Beleuntam. Panaszkodtam Tóninak, a hálómesternek, hogy jó volna már estére egy kis sertéshús! Kínáltam is neki két forintot, hogy szerezzen be 14 ember számára valót. Azokban az években épp elég volt, mert 20—25 krajczár volt fontja szalonnástól. De Tóni mester lebeszél; lesz szombaton, ha hazamegyünk, de majd csinál ő estére nekem „epés füstölt csukát!“ Hát én bizony soha még a híret sem hallottam; de mivel Tóni úgy dicsérte, beleegyeztem.

Délután 4 óraker az egyik öreg halász már tisztította a szép háromfontos tejes csukát. Tóni aztán átvette és kizsigerelte, a máját is kivette belőle az epével együtt, az epét ismét külön lefejtette a májról s azt visszatéve a csuka hasüregébe, a nyársra szintén felhúzta a csuká-

a mennyiben erőteljesebb etetésnél visszamaradó és rothadó tápszerek a pisztrángállományra könnyen végzetessé válhatnak.

Nagyobb és kellő mélységű pisztrángos tavakat általánosságban legelőnyösebb tenyészhalak tartásával hasznosítani, olyan népesítéssel, hogy a táplálékszükségletnek felerésze álljon természetes táplálékból.

Tulajdonképeni hízaló tavaknak azokat tekintjük, amelyek m^2 -ként 5–10 drb vagy több éves ivadékkal halasíthatók. Mint már említve volt, ezt csak olyan apróbb tavaknál tehetjük, amelyeket a gazda, a tisztántartás érdekében szükséges összes intézkedések tekintetében, tökéletesen uralhat és amelyekben a víz huszonnégyóránként legkevesebb *háromszor fölújulhat*. Az ilyen tavak czélszerű nagysága 120–200 m^2 , 6–8 m. szélesség mellett, tehát 20–25 m. hosszúak lehetnek.

Nagyobb szélességet azért nem czélszerű választani, mert különben nehéz a tó középrészét áttekinteni és ahoz a partokról hozzáférni. A mellett a négyzet idomhoz közelítő tavaknál a vízfelújítás sem elég tökéletes, mert a sarkokban úgynevezett holtszögletek támadnak s ott leg hamarabb felhalmozódhatnak a rothadásra hajló tápszermaradványok és ürülekészletek, amelyek tudvalevőleg mindenkor baktériumtelepek keletkezését eredményezik. De a tó hosszát se nyujtsuk túlságosra, mert mint tudjuk, hosszú tavaknál a halak rendszerint a befolyás közelében vagy a tó felső harmadában tartózkodnak. Minél nagyobb továbbá a tó, annál nehezebb a naponkénti vízfelújítást is biztosítani. Némely ilyen telepen a fennforgó lejtési-, víz- és terepviszonyok miatt akadnak ugyan 300–350 m^2 nagyságú igen erősen népesített hízaló tavak is, ámde az ilyen kiterjedést az intenzív hízalási üzemből kivétel nélkül maximálisnak kell tekinteni.

A hízaló tavak átlagos mélysége 1 m. lehet, de a lecsapolózsilipnél legyen $1\frac{1}{2}$ m. mélység, sőt ennél még nagyobb is lehet akkor, ha nyáron a víznek erősebb felmelegedésével kell számolnunk.

Ha a fennforgó lejtési viszonyok miatt kevésbé mély

és valamivel nagyobb tavak építésére vagyunk utalva és ha a nyári nagy meleg idején sem kell attól félni, hogy a nélkülözhetetlen mennyiségű hűvös táplálóvízben megszorulhatunk, akkor tavaink fenekét 200–250 m^2 kiterjedés mellett akként fektethetjük, hogy a táplálózsilipnél 0,8, a barátságzilipnél pedig 1,00–1,20 m. víz-mélység legyen.

Felette előnyös, habár nem is mindig sikerül ennek a feltételnek eleget tenni, a hízaló tavakat úgy építeni, hogy egyiket a másiktól függetlenül lehessen táplálni és lecsapolni, mert ilyen módon eleve kikapcsolhatjuk ama bajt okozó tényezőket, amelyek nyáron, a sűrűen népesített tavak lakóit veszélyeztetik, arról nem is beszélve, hogy csak az ilyen tavakban lehet legkönnyebben ama fertőzőbetegségeket lokalizálni, melyeket a táplálóvíz terjeszt legkönnyebben.

Ha azonban a rendelkezésre álló állandó vízjutalékból nem telne valamennyi tó vízének napi háromszori fölújításához kívántató mennyiség, ám akkor is több tavat leszünk kénytelenek egybefoglalni és őket közös tápláló árokból, de lehetőleg minél több vízzel táplálni.

Néha úgy segíthetünk magunkon, hogy az egyes tavakra nézve biztosítjuk ugyan a külön való táplálás lehetőségét, de a vízjutalék szaporítása végett a túlfolyó vizet nem a lecsapolóba, hanem egyik tóból a másikba bocsátjuk.

A tófenék talajminőségét illetőleg gyakorlati szempontból fontos az, hogy egészben kedvezőbb a sovány fővenyes vagy kavicsos talaj, mint az agyagos, vagy más fajta lazább talaj. Erősen népesített tavaknál ugyanis, az anyagcsere révén, az ürülek minden elővigyázat ellenére könnyen fertőzheti a tavat és pedig annál könnyebben, mentől inkább besüpped az a tófenékbe. Az ilyen anyag a talaj felületen bűzös, könnyen rothadó réteget alkot s mint ilyen a betegséggerjesztő baktériumok képződésére nyujt alkalmas tenyészhelyet.

Mivel az intenzív etetési üzemnél a tavak vízének bőséges fölújítása lényeges és mellözhetetlen kellék, az

val együtt. Mikor ezzel elkészült, fogta az epét, fel fakasztotta és bekente a levélvel az egész csukát, úgy hogy egészen sárgás zöld lett. Addig csak elnéztem szó nélkül, hogy mit csinál, de erre már nem állhattam meg, hogy meg ne kérdezzem: hát ezt a csukát akarja velem megetetni? Hisz az keserű lesz, mint az epe! Nevetelt és magyarázta, hogy a csuka epéje nem keserű! Ne féljek hát tőle. Epe és ne legyen keserű! No ezt már sehogysem akartam elhinni; megízleltem ujjammal és lám, igaz volt. Akkor tudtam meg, hogy a csukának az epéje nem keserű.

A csuka a nyáron szép pirosas-barna lett; persze szalonnával is kengette, a mi szép fényt adott neki. Mikor már megsült, a parazsat szépen eligazította, hogy semmiféle lángja ne legyen, egy csomó zöld galyat tett reá, a mitől nagy füst támadt, a tüzet négy oldalról átkarolta négy deszkával, de még tetőt is tett a deszkákra, hogy a füst ott maradjon; ebben a füstben maradt a már készre sült csuka vagy öt perczig. Akkor volt egészen kész. Ketten fogyasztottuk el; nagyszerű volt; bort is ittunk rá, a mit a „ficsér“ hozott reggel. Ajánlom mindenkinek az „epés füstölt csukát“, mert jó is, szép is; olyan, mint a legszebben sült malacz ropogós bőre. Ezt a szép színt az epével való bekenés adja. Hogy a csuka epéje nem keserű, azt nagyon kevés ember tudja, leginkább csak a halászok. De szóba került az egyszer egy öreg orvos ismerősöm

előtt is, ki megkért, hogy legalább tíz csuka epéjét gyűjtsem neki össze egy üvegben, majd megvegyelemeztem; de szegény öreg úr, még mielőtt tudományos kíváncsiságát kielégíthette volna, elhalt.

Tóni mester még vagy tíz évig volt mellettem, mikor apám helyett én vezettem a halászatokat a Tiszán. Tiszaküriön dolgozott. Egy szeles karácsonyi napon, mikor kint elvégezte a dolgát, hazaindult ladikkal; közben Inokán megrakta a ladikot fűzfával; a folyó közepén a fa megcsúszott, a ladik egyik oldalába; hogy a csolnak fel ne boruljon, igyekezett a másik oldalon állva az egyensúlyt helyreállítani, de lecsúszott a vízbe s egy hirtelen szélroham nyílsebességgel elhajtotta tőle a ladikot. Ha szegény Tóni akkor azonnal a part felé úszott volna, megmenekül; de ő mindenképp a ladikot akarta utólrni, a mi persze nem sikerült neki, megdermedt a hideg vízben és egy perczzel előbb, mielőtt a segítség odaért volna, elmerült a Tiszában. Két testvére egész éjjel kereste hálóval, de nem találtak rá; másnap se. Csak tavaszra vetette fel a víz Kürt előtt; ott találtak rá a testvérei. A derék embernek, jó halásznak ez lett szomorú vége.

ilyen tavak haltermőképessége a haltáplálásban alárendelt szerepet játszik, olyannyira, hogy a halak táplálását illetőleg eleve tisztában kell lennünk azzal, hogy hízalási üzemnél a természetes és mesterséges táplálás tekintetében nincs kompromisszumnak helye. Egyedül arra számíthatunk csak, hogy ott, a hol természetes táplálék bővebb képződéséhez igényeltető előfeltételek, mint a termékeny talaj, gazdag vízalatti flóra, mérsékelt mennyiségű táplálóvíz, megvannak, ott valamivel jobban hízalíthatunk és mérsékeltbben adagolhatjuk a mesterséges tápszert. Ámde igazi hízalási üzem, vagyis sűrű halasítás és intenzív etetés, csakis aprótavakban nagy tömegű táplálóvíz és a tófenék gondos tisztogatása mellett lehetséges, vagyis olyan tényezők mellett, a melyek a természetes haltáplálék képződését hátráltatják.

A hízaló tavak legmagasabb hőmérsékleteként, erős etetést feltételezve, a pisztrágra 12—14° C, a szivárványos pisztrágra pedig 16—18° C tekinthető. Ugyan az utóbbi ennél jóval magasabb temperatúrát is elbir, így a 25° C-t is jól állja, mindamellett kívánatos, hogy tartósan ne legyen a víz hőfoka 20° C-nál magasabb.

(Folyt. köv.)

JOGESÉT.

a) *Az, hogy valaki nem nyereségvágyból halászik, nem vehető enyhítő körülménynek, hanem mint önálló halászati kihágás ítélendő meg.*

b) *Halászati kihágási ügyekben két egybehangzó határozat ellen is van helye fellebbezésnek.*

c) *Halászejegy nélkül való halászásért az 1888. évi XIX. t.-cz. 66. §. alapján csak akkor lehet büntetni, ha az idézett t.-cz. 66. §-át megelőző szakaszokban a halászejegy körüli visszaélések szempontjából meghatározott kihágási esetek egyike sem forog fenn.*

Így ítélte a földművelésügyi m. kir. miniszter 60,487/1917. számú határozatában és rendelkezését a következőképpen indokolta:

„Az elsőfokú ítélet enyhítő körülménynek vette az indoklásban azt, hogy a terhelt nem nyereszkedés céljából halászott, holott ez a megkülönböztetése a halászásnak nem enyhítő körülményt képez, hanem önálló halászati kihágás lényeges kritériuma.

Ugyanis az 1888. évi t.-cz. 64. § b) pontja értelmében önálló halászati kihágást követ el az, a ki a halászatra jogosított engedélye nélkül *nyereségvágyból halászik* és ugyancsak önálló halászati kihágást követ el az idézett t.-cz. 65. § a) pontja értelmében az, a ki a halászatra jogosítottnak engedélye nélkül, *de nem nyereségvágyból halászik.*”

„Mellőzni kellett a másodfokú ítéletnek a rendelkező részében tett ama kijelentését, hogy a másodfokú ítélet ellen a Rbsz. 177. §-a értelmében további jogorvoslatnak helye nincs, mert a Rbsz. felhívott szakaszának alkalmazását kizárja a Rbsz. 179. §-ának utolsó bekezdése, mely azt rendeli, hogy: „egyáltalán nincs korlátozva a fellebbezés az oly ítélet ellen, a mely ellen a kétfokú fellebbezést a magyar szent korona országainak egész területére kiterjedőleg törvény biztosítja“.

Már pedig a halászatról szóló 1888. évi XIX. t. cz. 61. §-a értelmében: Mindazon esetekben, midőn a fellebbezés magában a törvényben kizárva nincs, fellebbezésnek a kézbesítéstől számított 15 nap alatt *két egybehangzó határozat ellen is helye van.*

„Terheltet a halászejegy nélkül való halászás miatt

azért kellett az 1888. évi XIX. t.-cz. 8. § első bekezdésébe ütköző halászati kihágás elkövetésében bűnösnek kimondani és az idézett t.-cz. 66. §-a alapján büntetni, mert az idézett t.-cz. 66. §-át megelőző szakaszokban a halászejegy körüli visszaélések szempontjából meghatározott kihágási esetek egyike sem forog fenn.“

Dr. L. Gy.

TÁRSULATOK. EGYESÜLETEK.

Az Országos Halászati Egyesület f. évi május 25.-én tartott közgyűlésének jegyzőkönyvét a következőkben közöljük:

Jegyzőkönyv.

Felvetett az *Országos Halászati Egyesületnek* 1917. május 25.-én Budapesten az *Országos Erdészeti Egyesület* székházában tartott *évi rendes közgyűléséről.*

Elnök: *bárá Tallián Béla.*

Jegyző: *Végh János*, másodtitkár.

1. *Elnök* mindenekelőtt bejelenti, hogy az *egyesület új alapszabályai* 51,014/II. B.—2./1916. F. M. sz. alatt jóváhagyattak s a mai közgyűlés már azok alapján hivatott össze. A megjelentek üdvözlése után megállapítja, hogy az alapszabályok szerint a közgyűlés *határozatképes.*

A jegyzőkönyv hitelesítésére felkéri *Dr. Dobránszky Béla* és *Scheiber József*, e tagokat. Távolmaradásukat kimentették: *Dr. Hirsch Alfréd*, *Izsum Rezső* (harctérről), *Singhoffer M. József* és *Dr. Vutskits György* egyesületi tagok.

Bejelenti továbbá, hogy a múlt közgyűlés óta *elhunytak* a következő tagtársak: *Bárá Blomberg Frigyes* (Gárdánfalva), *Kőrösi Vilmos* (Budapest) és *Pap Elemér* (Nagyvárad) rendes tagok, *Csusner János*, hálógyáros (Nagybecskerek), alapító tag, továbbá *Dr. Rátz István*, udvari tanácsos, az állatorvosi főiskola tanára, az O. H. E. választmányi tagja, a halkórtani állomás vezetője stb. Az utóbbi halála különösen nagy vesztesége a halászat ügyének, mert a halkórtán úgyszólván egyedüli művelőjét veszttette el benne.

A közgyűlés az elnöki bejelentéseket tudomásul veszi azzal, hogy az elhunytak feletti részvétel mellett *Dr. Rátz István* emlékét jegyzőkönyvileg is megörökíti.

2. *Répássy Miklós* ügyvezető-titkár felolvassa *titkári évi jelentését* az egyesület múlt évi működéséről:

Tisztelt Közgyűlés! Harmadik közgyűlésünk ez immár a végeérhetetlen háborús időszakban. Az, a mit eleinte csak rendkívüli, bár megrendítő, de mégis csak rövid időre szorítókozó eseménynek gondoltuk, valósággal állajottá vált, a melyhez hozzá kell alkalmazkodnia mindenkinek és mindennek s a mely a maga rendkívüli mivoltában rendkívüli feladatokat ró a nemzet minden munkására. Ezeknek a feladatoknak különös súlyát érzi egyesületünk akkor, a mikor a halászat iránt az adott viszonyok között napról-napra nagyobb követelményeket támaszt a háború egyik legkényesebb mozzanata: a közélélmezés s a mikor ezeket a követelményeket kielégíteni mindinkább nehezebbé válik a halászati termelés eszközeinek napról napra való fogyásával.

Az elmúlt év általános nagy eseményei mellett, mint legkimagaslóbbat, mi sem hagyhatjuk említés nélkül a trónváltozást. A természet megváltozhatlan rendje során agg uralkodónk lehunyta örökre szeméit; ifjú örökös pedig elfoglalta ősei trónját. Egyesületünk a bölcs, jó

király elveszte felett érzett gyászának felíratilag adott kifejezést s elnökünk útján alattvalói hódolattal táviratban üdvözölte Ő császári és Apostoli királyi Felségét, IV. Károly királyunkat. Ófelsége úgy a részvétet, mint üdvözlétünket is legkegyelmesebb köszönettel fogadta.

Ügyeink intézésére mult évi közgyűlésünk óta öt választmányi ülést tartottunk (1916. márczius 21., június 10., augusztus 10., december 14. és 1917. február 22). Azok a nehézségek, a melyekről, mint a háborús állapottal járókról, mult évi jelentésemben szólottam, ebben az esztendőben is éppúgy fennállottak, csak még súlyosabb alakban. Egész általánosságban érezte hátrányait a hozzáértő munkáskéz megfogyatkozása; bár kétségtelen, hogy az egyesület részéről már az előző évben tett lépéseknek eredményeképp a halászok, haltenyésztők felmentése ügyében az illetékes tényezők részéről minden egyes megokolt esetben a legméltánylóbb elintézésel találkozottunk. Különösen hálásan kell kiemelnünk e kérelmeknek a földművelésügyi minisztérium részéről való hathatós támogatását.

Az igazi munkáshiányon segíteni azonban az ilyen szórványos felmentésekkel természetesen nem lehet.

Súlyosan vált érezhetővé a hálóanyag megfogyatkozása is. A kenderanyag a hadvezetőség céljaira vétett igénybe. Egyesületünk ama súlyos következmények teljes tudatában, a melyek a hálószerszámok hiányából származhatnak, legfőbb igyekezettel arra törekedett, hogy a szállítóképes hálógyárak üzemét biztosítsa. E tekintetben sikerült is a legnagyobb ilyen telep, a Csusnerféle nagybecskerei hálógyár megakadt üzemét a művezetőjének felmentése révén megindíttatni.

Nyersanyag átengedése iránt illetékes helyen részint az egyesület részéről közvetlenül előadott kérelem, (Halászat, 1916. 15. sz.) részint a gyárak által saját maguk részéről benyújtott s az egyesület által pártolt kérés meghallgatásra csak igen kis részben talált. A legszükségesebb hálójavítások céljaira a m. kir. honvédelmi miniszter úr átengedett 5 q zsineget. Ezt a mennyiséget az egyesületnek külön kibocsátott felhívásra jelentkezett tagjai között osztottuk szét.

A hálógyárak üzemének akadályai még a tüzelő, illetőleg hajtóanyag, különösen a benzin hiánya. Az egyesület e részben is tőle telhetőleg segítségére volt a hozzáfordulóknak.

A helyzet a hálóanyag beszerzését illetőleg a jövőre nézve azonban mindenképp nagyon komoly. Eltekintve a régi árakhoz képest való rendkívüli áremelkedéstől, féltő, hogy az elhasznált lész, kötelek stb. pótlása egyáltalán lehetetlenné válik, a mi a közvizek halászatának nagyrésztben való, de egyáltalán nem kívánatos szünetelését vonná maga után.

Újabban, a mint arról értesültünk, valamivel biztatóbbak a kilátások arra nézve, hogy ezirányú igényeink legalább részben kielégítést nyernek; illetékes részről tárgyalások tételnek folyamatba aziránt is, hogy Németország *pamutálókat* engedjen át Ausztria-Magyarország részére. Miután a modern üzemek igen szívesen alkalmaznák ezeket a hálókat, eléggé tartósak, könnyebbek s így aránylag olcsóbbak is a kenderfonalú hálóknál, nagyon örvendetes volna, ha ezen a réven juthatnánk szükségletünk némi részben való fedezéséhez.

Itt említtem meg azt is, hogy a húzóköteleknek sodronykötelekkel való helyettesítésére igen eredményes kísérlet történt egyik nagy halászati üzemünk részéről. A dolog mindenesetre figyelemre méltó a mai viszonyok között.

Nagyon megcsappant a halak etetésére való takarmány is. A felhasználni szokott szemes termények (árpa, kukoricza) a mult évi gyenge termés következtében más czélokra vétettek igénybe.

Az egyesületnek illetékes helyen tett több rendbeli lépésének eredménye mindössze annyi volt, hogy a földművelésügyi m. kir. minisztérium már a mult közgyűlés alkalmával bejelentett 5 vagon malomhulladékot kívül még 10 vagon szétosztását engedélyezte a korpaközpont útján. E takarmánymennyiség a jelentkezett tógazdaságok között (3431 kat. hold) vízterület arányában osztott szét.

Módjuk volt tógazdáinknak *melász* beszerzésére is a gazdasági felügyelőségek, vagy az Országos Halászati Felügyelőség útján kikért miniszteri engedély alapján.

Hús- és hallisztnek ugyancsak haltakarmányozás céljából Németországból való behozatalára, bár a földművelésügyi minisztérium, a mint azt már mult közgyűlésünkön is bejelentettük, konkrét esetekben való közbenjárását megígérte, nem került sor; bizonyára az ott is uralkodó nagy szükségletből kifolyólag.

Az adott viszonyok között eleve bele kell törődnünk abba, hogy az idei évadott tógazdáink vagy teljesen etetés nélkül, vagy csak igen gyenge takarmányozással kezdik s legfeljebb jó sikerű aratás esetén lehet kilátás arra, hogy korai árpához juthatnak s a nyár végén még némileg javíthatják haltermésük várható mennyiségét.

A mult évben a halászatot az 1915/16. évi enyhe tél következményeképp még a nagy jég hiány is sujtotta, a mely részben rendkívül megnehezítette, részben megdrágította a halanyagnak a fogyasztókhoz való juttatását.

Ugyanezt mondhatjuk a vasúti szállításokról is. Egyesületünk a M. Á. V.-hoz a szállításokra vonatkozó régebbi rendelkezések megújítása tárgyában beadványt intézett (Halászsztat, 1917. 17. sz.), arra a legelőzékenyebb választ is kapta; de a vasúti szállításoknál mutatkozó bajok legnagyobb része is már a háborús idő mindenképp egyaránt sújtó állapotára vezethető vissza, a melyet túrnunk, a melylyel számolnunk kell.

Természetes, hogy ily viszonyok között a halárak nem csökkenhettek, hanem bizonyos mértékben az előző évekhez képest is emelkedtek. Ismét megállapíthatjuk azonban, hogy a közfogyasztásban szereplő halféleségek ára korántsem emelkedett olyan mértékben, mint a közfogyasztásnál szereplő egyéb élelmiszerek ára. Tagadhatatlan azonban, hogy az u. n. luxushalak árai igen magasak, de azok békében sem voltak soha olcsók. A halárak hatósági szabályozására szórványosan egyes vidéki piacokon került csak sor; Budapesten az 1917. évben a vásárcsarnokokban állapították meg a halak árát hatóságilag.

A közéletmezési tanács szervezése kapcsán egyesületünk megragadta az alkalmat s felterjesztést intézett a tanács elnökéhez, hogy egyesületünk a halászatot érintő kérdésekben hallgattassék meg. Erre annál inkább súlyt kell helyezni, mert olyan jelenségek mutatkoztak, mintha országos érdekű halászati kérdések elbírálásánál nem éppen hivatott szakértők jutnának szóhoz. Már pedig úgy az illetékes intézőkörök, mint a nagyközönség helyes tájékoztatására igen nagy szükség van; az ez utóbbi körében észlelhető s a viszonyokból magyarázható „élelmezési idegesség” sokszor igen különös fogalomzavarban tükröződik vissza a napilapok hasábjain, nem használva egyáltalán az ügynek, sőt csak nehezebbé téve az amúgy is nehéz állapotot valamennyi érdekelt fél: a termelő, kereskedő és fogyasztó számára.

Pedig a jövőben még inkább szükség lesz a kölcsönös megértésre s méltányoló megítélésre, mert az imént vázolt nehézségek a béke bekövetkeztéig csak gyarapodni fognak és a halászat csak mindinkább nagyobb erőfeszítéssel s áldozatokkal lesz arra képes, hogy a közéletmezésben ráháramló feladatnak megfeleljen.

A háborús viszonyokból kifolyólag tett az Egyesület az egyes vidékeken, így különösen a Balaton mentén is, a *nyílt* vizeken rendkívül lábrakapott orvhalászat leküzdése céljából felterjesztést a földművelésügyi, belügyi s igazságügyi minisztériumhoz (Halászat, 1916. 10. sz.). Habár kérelmünkkel a kihágásoknak súlyosabb minősítését egyelőre el nem érhattük, mégis gyakorlatilag azt az igen fontos rendelkezést eredményezte, hogy a földművelésügyi minisztérium halászati kihágási esetekben a Rendőri büntető szabályzat 17. §-a alapján az Országos Halászati Felügyelőséget szakképviselőül jelölte ki, a mivel biztosítva van a kihágási eseteknek országsszerte egységes elvek alapján való és a szakszerű kívánalmaknak megfelelő kezelése. Ezt a rendelkezést a közéletmezésben követte a halászatot szintén közletről érintő ama másik rendelkezés is, hogy vízfertőzésekkel elkövetett vízrendőri kihágások esetére a Magyar kir. halélettani és szennyvíztisztító kísérleti állomás jelöltetett ki szakképviselőül.

A közvizek halászatának emelését célozták egyesületünknek a földművelésügyi miniszter úrhoz beadott ama kérvényei, a melyekben egyrészt a kubikgödrök halászatának (Halászat, 1916. 15. sz.), másrészt az aldunai halászatnak rendezését (Halászat, 1916. 17. sz.) kértük.

Az elsőre vonatkozólag a minisztérium körrendeletben hívta fel az érdekelt halászati társulatokat a vonatkozó adatok beszolgáltatására, hogy minden egyes esetben meg legyen a leginkább célravezető intézkedés állapítható. Az aldunai halászat ügyében pedig ugyancsak a minisztérium megindította a tárgyalásokat az illetékes hatóságokkal.

Egyes halászbérlőknek a folyami halászatnál az *általános tilalom* felfüggesztése érdekében tolmácsolt kérelmét az egyesület a halállomány védelme s fenntartása érdekében nem tehette magáévá. Halászati tilalmak felfüggesztésére irányuló kérelmeket az illetékes miniszter úr eddig mindig csak gazdasági üzemi szempontokból vett figyelembe, a mikor attól valóban „többtermelést“ lehetett várni, nem pedig a meglevő törzsvagyon apasztását, pusztítását.

Sajnos, e tekintetben közönségünk még mindig nagyon tájékozatlan; mutatja ezt ama különös hír is, a mely a Balatonra vonatkozólag legújabbban egyes lapokban napvilágot látott, a mely szerint a belügyminiszter az élelmiszerhiányra való tekintettel a Balatonon a halászatot korlátlanul megengedte bárki részére is. A magánvagyon ilyen prédára bocsátására bizonyára még a legnagyobb háborús szükség sem adhatna jogot, de természetesen soha senkinek eszébe sem jutott az ilyen rendelkezés. Nem utolsó hivatása egyesületünknek, hogy az ilyen tájékoztatások kiirtásán közreműködjék. E tekintetben követendő példa gyanánt állíthatjuk oda egyik nagyüzemű részvénytársaság tagtársunk ama tényét, hogy egyesületünk hivatalos közlönyét, a „Halászat“ című szaklapot a budapesti napilapok szerkesztőseinek „szemleplédány“ gyanánt küldeti.

Egyáltalán igyekeznünk kell az egyesület ható körét még taggyűjtéssel tágítani. Nagyobb „vízi“ városaink és a vidéki sportegyesületek különösen növelhetnék még tagjaink számát.

Meg kell még végül említenem azt is, hogy az egyesület a múlt évi közgyűlésen hozott határozat értelmében a halrajzi bizottság útján megkezdte Magyarország halrajzának felderítésére és az anyag összegyűjtésére irányuló munkát. A mostani közgyűlés során előadandó részletesebb beszámoló igazolni fogja, hogy a kezdeményezés időszerű volt s a várva-várt béke idején kulturmunkánkat e téren már teljesen határozott irányban fejthetjük ki.

Sajnos, egyéb tervbe vett békés munkálatainkat a mostani viszonyok akadályozták.

Az egyesület vagyona 15,834 K 56 f.; hadikölcsönre összesen 8000 K-t jegyeztünk, a melyet még 2168 K lombardkölcsön terhel.

Tagjaink száma 310.

Belépett az egyesületbe 44 új tag, kilépett 2, elhunyt 5; a múlt évhez képest tehát a szaporulat 37.

Tisztelt közgyűlés! E vázlatos jelentésem szűk keretéből is kitűnik, hogy újraéledt egyesületünk a háború súlyos napjaiban hivatást tölt be. Az együtt érzett nehéz idők súlya szorosabbá teszi az itthon küzdők érdek-közösségét is s együttes munkára sarkal. Bízom benne, hogy életképességünk próbáját kiállva, megerősödve, megedzve kerülünk ki e küzdelmes időkből és a béke korszakában méltón vehetjük majd ki a magunk részét a háborútól megviselt nemzeti vagyon regenerálásának nagy munkájában.

A közgyűlés a titkári évi jelentést általános helyesléssel tudomásul veszi.

9. *Jegyző* felolvassa a múlt közgyűlés óta az egyesületbe belépett új tagok névsorát. *Alapító tagok lettek:* báró Inkey Pál alelnök és Tóth Kálmán haltenyésztő (régí rendes tagok), továbbá Somsich Miklós nagybirtokos (Somogyvár), Csusner János hálógyáros (Nagybecskerek), Mándy Samu simongáli uradalma és Varga Mihály hálógyáros (Szeged). *Rendes tagokul jelentkeztek:* Antalfy Antal halászbérlő (Szeged), Bányá Arpád p.ü. számvizsgáló (Budapest), Bolgár János földbirtokos (Nagycsalomja), Brückler Mátyás halászmester (Nagy-maros), Beliczay Endre kir. mérnök (Budapest), Bodrossi Lajos főgimn. tanár (Temesvár), dr. Bucsánszky Bertalan főv. tanácsjegyző (a Budapesti Horgászok Egyesületének elnöke), Csanádi Ferencz halászbérlő (Szeged), Csörgy Titusz ornít. közp. titkár, Dévai Sándor (Siómaros), Dobsa Imre halászbérlő (Makó), Ebner József szfv. mérnök, Greenburger Márk (Budapest), Győry Gyula kir. tanácsos (Budapest), Hermann Károly szfv. tanár, Hirschfeld Armin hálógyáros (Debreczen), Iklódy Szabó János orsz. képviselő (Budapest), Kovács Antal szfv. rendőrfelügyelő, dr. Kovács Vilmos ügyvéd (Tapolca), Krepuska Gyula egyetemi tanársegéd, Lamm Miksa pélpusztai gazdasága, Mészáros Lajos halász (Léva), Mikes György kir. p. t. felügyelő (Budapest), Nasiczi hitbizományi uradalom, Papp Zakariás (Budapest), Nikits Vincze halkereskedő (Lugos), Paál Jób hírlapíró (Budapest), Perényi Lajos polg. isk. igazgató (Budapest), Rátz Béla főhadnagy (Nagyhortobágy), Rónay Albert, cs. és kir. százados (Tábori posta), Rosenber Márkus tógazd. intéző (Končaniča), Sárkány Gedeon szfv. gázgyári tisztviselő, Szob-kovári ipolyi halászati társulat, Schmeringen József halászbérlő (Tolna), Taranyi gazdaság, Torzsai halastó társaság, Udvardy János községi jegyző (Tököl), Weiland József (Budapest), Windisch Aladár szfv. kezelőtiszt és Zabik László (Szabadka).

Báró Inkey Pál alelnök bejelenti új alapító tagokul: a veszprémi székeskáptalant és dr. Lénárth János

keszthelyi lakost; *Zimmer Ferencz* pedig felvételre ajánlja alapító tagul: *Vajda Elemér* csáktornyai lakost.

A közgyűlés a most bejelentett 40 rendes és 9 alapító tagnak az egyesületbe való felvételét megerősíti, illetőleg a most ajánlottakat a tagok sorába felveszi.

Ezzel összefüggésben az elnök javaslatára a közgyűlés elhatározza, hogy a taggyűjtés ügyében a halászati társulatokhoz és azok bérlőihez, továbbá a vízmenti városokhoz körlevelet intéz.

4. *Kuttner Kálmán* pénztáros bemutatja és ismerteti *pénztári jelentését*, illetőleg az 1916. évi *vagyon mérlegét* az alábbiak szerint:

Vagyon:	Névérték K	K
3 db 2000 K n. é. 4 ^{1/2} % Magyar Ált. Takarékp. r.-t. záloglevél	6000.—	5685.—
3 db 1000 K n. é. 4 ^{1/2} % Magyar Ált. Takarékp. r.-t. záloglevél	3000.—	2760.—
1 db 1000 K n. é. 4 ^{1/2} % Magyar Ált. Takarékp. r.-t. záloglevél	1000.—	900.—
2 db 200 K n. é. 4 ^{1/2} % Magyar Ált. Takarékp. r.-t. záloglevél	400.—	379.—
3 db 200 K n. é. 4 ^{1/2} % Magyar Ált. Takarékp. r.-t. záloglevél	600.—	552.—
2600 K n. é. 6% hadikölcsönkötv.	2600.—	2522.—
4000 K n. é. 6% " "	4000.—	3864.—
Maradványok:		
Bankfolyószámlán	624.61 K	
Postatp. folyószámlán	175.27 "	
Házipénztár	540.68 "	1340.56
Összesen		18,002.56
Teher:		
Magyar Általános Takarékpénztár r.-t.-nál lombardkölcsön		2168.—
Egyenleg, mint egyesületi vagyon		15,834.56
		18,002.56

A közgyűlés a számvizsgáló-bizottság záradékával is ellátott pénztári jelentést jóváhagyólag tudomásul veszi. A tagdíjhátralékok ügyében pedig felhatalmazza a választmányt, hogy egyénekenkénti átvizsgálás után bírói úton érvényesítse a követelést, avagy indokolt esetekben leírás útján törülje.

5. *Goszthony Mihály dr.*, mint a számvizsgáló-bizottság elnöke jelenti, hogy a *mult évi zárószámadásokat* tételről-tételre átvizsgálták és mindent a legnagyobb rendben találtak az alábbi részletezés szerint:

Kiadás:	Előirányzat		Tényleges kiadás
	K	K	
Postaköltségek	50.—	41.59	
Nyomtatványok	100.—	45.56	
Irodai költségek	50.—	74.70	
Ülésteremhasználat	30.—	16.—	
Szakelőadások	200.—	—	
Másodtitkár-jegyző tiszteletdíja	400.—	400.—	
Pénztáros tiszteletdíja	300.—	300.—	
Vagyonkezelési költségek	—	10.62	
Lombardkölcsönre	1000.—	602.—	
Maradványok:			
Bank	624.61 K		
Postatakarék	175.27 "		
Házipénztár	540.68 "	615.14	
Összesen		2745.14	

Bevétel:	K	K
Maradványok:		
Bank	294.—	K
Postatakarék	112.—	"
Házipénztár	8.14	"
Tagsági díjak	1440.—	1384.—
Alapítványok	—	300.—
Kamatok	891.—	732.89
Összesen	2745.14	2831.03

A közgyűlés a számvizsgáló-bizottság jelentése és javaslata alapján a zárószámadást jóváhagyta és a pénztárosnak a felmentést megadta.

6. *Kuttner Kálmán* pénztáros bemutatja az 1917. évi *költségelőirányzatnak* a választmány által már letárgyalt tervezetét az alábbi részletezés szerint:

Kiadás:	K
Postaköltségek	50.—
Nyomtatványok	50.—
Irodai költségek	100.—
Ülésterem	30.—
Szakelőadások	200.—
Másodtitkár-jegyző tiszteletdíja	400.—
Pénztáros tiszteletdíja	300.—
1400 K n. é. hadikölcsönkötvény átvétele a halrajzi alapból	1365.—
Lombardkölcsöntörlesztés	1000.—
Előre nem látottak	100.—
Egyenleg, mint pénztári felesleg	160.56
Összesen	3755.56
Bevétel:	
1916. évi maradvány	1340.56
11,000 K n. é. Magyar Ált. Takarékpénztár zálogleveleinek kamata	495.—
8000 K n. é. hadikölcsönkötvény kamata	480.—
Tagsági díjak	1440.—
Összesen	3755.56

A közgyűlés a tervezetet jóváhagyólag tudomásul veszi és rendes költségvetés erejére emeli.

7. Az 1918. évi számvizsgáló-bizottságba az elnök javaslatára:

Dr. *Goszthony Mihály* elnökletével *Corchus Béla* és *Scheiber József* egyhangúlag megválasztottak.

8. A *halrajzi bizottság* ügyében *báró Inkey Pál* bizottsági elnök tájékoztató felszólalása után *Répássy Miklós* bizottsági előadó ismerteti a bizottság *eddig működését*:

Tisztelt Közgyűlés! A kiküldött bizottság mindenkéül igyekezett a mozgalmat minél szélesebb körben megismertetni s köriratban hívta fel úgy a halászati társulatokat, mint a sporthalász egyesületek figyelmét annak jelentőségére, kérve a munkában való részvételüket.

Közvetlen érintkezést keresett a legelső sorban érdekelt kulturintézetekkel: a kir. Magyar Természettudományi Társulattal, a Nemzeti Múzeummal s a vidéki kulturintézetekkel is. Az eszme minden oldalról a legmelegebb fogadtatásra talált s mindenhol élénk érdeklődést váltott ki.

A nagyméltóságú m. kir. földművelésügyi miniszter úr támogatását kérő feliratunk is kedvező elintézés nyert s hálásan tapasztaljuk már is, elsősorban az Országos Halászati Felügyelőség révén e munkákhoz nyújtott hathatós segítséget.

De, hogy a közvetlenül érdekelt gazdasági körök is minő lelkes elismeréssel fogadták az egyesület szándékát, legjobban az mutatja, hogy teljesen spontán elhatározásukból eddig 5140 K-t ajánlottak fel e munkálatok céljaira, a mely összegből 5100 K már be is folyt. Az adományozók nevei a következők:

1. Balatoni Halászati Társulat	1000 K
2. Balatoni Halászati Részvénytársaság	1000 "
3. Schwarz Izidor	250 "
4. Szolnokvidéki Felsőtisza Hal. Társ.	100 "
5. Érsekújvári Halászati Társulat	50 "
6. Tiszaeszlár-Dadai Halászati Társ.	40 "
7. Corchus Béla	500 "
8. Haltenyésztő R. T. Budapest	1000 "
9. Papp József	100 "
10. Hirsch Adolf és dr. Hirsch Alfréd	1000 "
11. Lévai járási garamvizi hal. társ.	100 "
Összesen	5140 K

Ezek a nagylelkű adományok, a melyekért a bizottság, az egyesület nevében nem mulasztotta el a leg-hálásabb köszönetet kifejezni, teljesen mentesítettek bennünket a rendszerint a kezdet nehézségeivel együtt járó anyagi gondoktól s mentesítette az egyesület költségeloirányzatában kiadásaink esetleges fedezésére kijelölt tételt is. A választmány határozata szerint a halrajzi munkálatokra eddig befolyt s ezután befolyó összegek, valamint az annak terhére történő kiadások, külön számlán vezetettek s a számadások az egyesület számadásaival egyetemben a közgyűlésnek bemutattnak. A fent megjelölt összegből eddig 488 korona 61 fillért költöttünk el beszerzésekre, rendelkezésre áll tehát 4511 korona 39 fillér.

Teljes bizakodással foghattunk ezek után a közvetlen gyűjtéshez, a melynek szakszerű szervezését a bizottság 3 ichthyológus tagja: Leidenfrost Gyula székesfővárosi polgáriiskolai tanár, dr. Unger Emil, a m. kir. halélettani állomásnak az Orsz. Halászati Felügyelőséghez beosztott asszisztense és dr. Vutskits György keszthelyi főgimnáziumi tanár intézte. Gyűjtés a következő helyeken történt:

1. a Dunán Budapest, Nagymaros és Apatin vidékén;
2. a Tiszán Szolnok és Szeged vidékén;
3. a Balatonon és a Velencei-tavon.

Ismét csak a legnagyobb köszönettel és elismeréssel kell adóznunk a közvetlen halászati jogtulajdonosoknak és a halászoknak, a kik a gyűjtés munkájával a legnagyobb előzékenységgel jártak kezünkre: az „Apatini főhercegi halászati központ”, Brückler Mátyás nagymarosi halászati jogtulajdonos, Papp József haltenyésztő Budapesten a Duna vizére nézve, Szeged városa, Stögermayer Antal szolnoki halászbérlő, Lévy István halászmester a Tiszára, a Balatoni Halászati r.-t. a Balatonon, Schwarz Izidor a Velencei-tavon nemcsak a gyűjtött anyagot engedték át teljesen ingyen az egyesület részére, de a gyűjtők útmutatása szerint maguk is készséggel közreműködtek a munkában.

Mint szintén igen örvendetes jelenséget kell felemlítenem, hogy a középiskolai tanári karban is visszhangot keltett mozgalmunk. A Temes folyó halrajzához máris igen becses adatokat szolgáltatnak Bodrossi Lajos temesvári főgimnáziumi tanárnak, mint sporthorgásznak közvetlen tapasztalatai alapján közölt feljegyzései; a szatmári kir. kath. főgimnáziumban pedig dr. Schöber Emil tanár hívta fel a gimnázium értesítőjében az iskola ifjúságát a gyűjtésben való részvételre.

A gyűjtött anyag meghatározására a bizottság ichthyológus tagjai vidékek szerint vállalkoztak; táblázatos nyomatványok segítségével a legpontosabb meghatározás történik minden darabnál. E nyomatványok összegyűjtetnek s azok fogják az összeállítandó *halrajzi törzskönyv* okmánymellékleteit alkotni.

Sajnos, az anyagok preparátumokká való feldolgozását, a melyek e törzskönyvek tárgyi, muzeális kiegészítői lesznek, még csak éppen, hogy megkezdhetjük. Ichthyológusaink közül dr. Vutskits Györgyöt hosszadalmasabb betegsége, Leidenfrost Gyulát pedig a háborús viszonyok rendkívüli munkakövetelménye akadályozta élénkebb tevékenység kifejtésében. Nagy nehézséget okoz a jelenlegi viszonyok között a preparátumok előállításához szükséges egyes dolgok beszerzése is. Mégis igyekeztünk azon, hogy legalább néhány oly mintát bemutathassunk a tisztelt közgyűlésnek, a melyek képet adnak célunkról.

E minták kapcsán megjegyezhetjük azt, a miről munkánk során legújában is meggyőződünk, hogy hazai legelső kulturintézményeink ichthyológiai gyűjteményei is igen sok tekintetben legalább is kiegészítésre szorulnak; ha egyesületünk e megkezdett munkájával csak azt érné is el, hogy e gyűjteményeket teljessé, az ország viszonyainak megfelelővé, a kor színvonalán állókká teszi, már akkor is dicséretes munkát végez.

Tisztelt közgyűlés! E jelentésből méltóztatnak látni, hogy bár a mostani nehéz idők nem éppen kedvezők az ilyen kulturmunkának, a kezdet mégis a legbiztosabb kilátásokra jogosít s reméljük, hogy a végre mégis csak bekövetkező béke idején csakhamar sikerül a mozgalmat megfelelő erőben az egész országra kiterjeszteni.

9. A választmány újraválasztása ügyében az 1915. évi tisztújító közgyűlési jegyzőkönyv 8. pontja szerint az eddigi harmincztagú választmány megbízatása az új alapszabályok jóváhagyásával lejárván, a korábbi határozatokból elnök megállapítja, hogy a most megválasztandó *húsztagú* választmány megbízatása az általános tisztújítással egyezően csak az 1918. évi rendes közgyűlésig terjedő időre szól.

Az ez ügyben hozott választmányi javaslat ismeretése után a választás elrendeltetvén, *Bariss Gyula* indítványára egyhangúlag megválasztattak választmányi tagokul:

Ajtics Horváth Dezső, Bokor Pál (Szeged), Dr. Bucsánszky Bertalan, Corchus Béla, Dietzl Lajos, Dr. Dobránszky Béla, Dr. Goszthony Mihály, Ivančič József (Zagreb), Dr. Korbuly Mihály, Kuttner Kálmán, Makfalvy Géza (Kiskorpád), Purgly Pál (Siófok), Répássy Miklós, Scheiber József, Schwarz Izidor (Győr), Simonffy Gyula, Stögermayer Antal (Szolnok), Valasek Ferencz (Tata), Végh János, Zimmer Ferencz.

10. *Dr. Dobránszky Béla* indítványozza, hogy az egyesület egész tisztikarának, különösen pedig báró Inkey Pál alelnök és Répássy Miklós ügyvezető titkárnak buzgó és eredményes működéséért, melyet az egyesület érdekében a háborús nehéz viszonyok között is kifejtettek, elismerés szavastassék meg.

A közgyűlés egyhangú helyesléssel hozzájárul az indítványhoz.

11. *Báró Inkey Pál* bejeleni, hogy a tógazd. hal-takarmány biztosítása ügyében személyesen érdeklődött illetékes helyeken, de arra kevés kilátás van; mégis szükségesnek tartaná, hogy az érdekelt tógazdák eset-

leges igényeiket a titkárságnak bejelentésük nyilván-
tartás végett.

A közgyűlés tudomásul vette.

12. *Kuttner Kálmán* pénztáros jelenti, hogy a Hon-
védelmi Minisztérium hadsegélyző hivatala azzal a kérés-
sel fordult az egyesülethez, hogy a postatakarékpénz-
tárnál kezelt 100 koronás törzsbetét egyévi kamatának
megfelelő 2 korona összeg a hadsegélyzőhivatal özvegy-
és árvaalapja javára engedtesék át.

A közgyűlés a kérelmet méltányolva, a szóban-
forgó összeget a kívánt célra átengedi.

Több tárgy nem lévén, az ülés berekesztetett.

K. m. f.

Végh János s. k.,
másodtitkár-jegyző.

Báró Tallián Béla s. k.,
elnök.

Hitelesítjük:

Scheiber József s. k.

Dr. Dobránszky Béla s. k.

Az Érsekújvári halászati társulat f. évi május
hó 30-án tartotta Érsekújváron rendes évi közgyűlését
Ószy Dávid elnökletével. Az igazgatói jelentés szerint
az egységesen értékesített társulati vízterület haszonbéré
pontosan befolyt. A halállomány védelme érdekében a
társulat felkérte úgy az ármentesítő társulatot, hogy
gátőreivel, mint a csendőrséget, hogy közegeivel ellen-
őriztesse és felügyelje a társulati vízterületet. Ennek
eredményeként 14 esetben történt orvhalászat miatt
feljelentés az illetékes közigazgatási hatóságoknál. A múlt
évi számadások szerint 1606·15 K bevétellel szemben
267·39 K kiadás merült fel. A jövő évi költségeket
475 koronával irányozták elő. *k.*

VEGYESEK.

Miniszteri elismerés. A halászati igazgatás ügy-
osztályának vezetője, *Landgraf János* miniszteri tanácsos,
most töltötte be állami szolgálati idejének 35. évét; a
földművelésügyi miniszter ez alkalommal az alábbi le-
iratot intézte hozzá:

„Méltóságod a napokban töltötte be állami szolgál-
latának 35. évét. Nem mulaszthatom el az alkalmat,
hogy Méltóságodnak hosszú államszolgálati ideje alatt
kifejtett buzgó működéséért, különösen pedig a halá-
szatnak, hazánk ez immár nagyfontosságú közgazdasági
ágazatának felvirágoztatása, szakszerű fejlesztése, a
mesterséges haltenyésztés felkarolása és valamennyi ezzel
összefüggő kérdésnek szép sikerű eredményteljes fej-
lesztése körül kifejtett tevékenységeért a közszolgálat
nevében őszinte elismerésemet ne nyilvánítsam. Méltó-
ságodnak e téren a jövőben is kifejtendő munkásságára
számítok. Budapest, 1917. június 1. *Ghillány* s. k.“

Bizonyára örömteljes visszhangot kelt a halászat min-
den barátjánál ez az annyira kiérdemelt elismerés.

A húsliszt körül. A főváros, úgy mint más eszten-
dőkben, ez idén is nyilvános árlejtés útján akarta érté-
kesíteni az egészségügyi telepen feldolgozott húslisztet.
Az árlejtést meg is tartották ez idén március havában
s egyik ismert tógazdánk ajánlata, métermázsánként
76 koronával, haleleségnek akarta használni, volt az
elért legmagasabb ár. Már ez is *ötszöröse* a háború
előtti árnak! De a főváros meggondolta a dolgot;

nem adta oda sem a legtöbbet ígérőnek, sem más-
nak, hanem megtartotta magának, mert időközben
baromfitenyésztéssel kezdett kísérletezni. A kísérlet azon-
ban nem sikerült, akkor ismét felajánlotta a húslisztet
a haltenyésztőknek, de már — 90 korona árért. Azon-
ban ezt az ajánlatot is visszavonta még egyszer, mert
most már sertéshízalással próbálkozott. Miután az se
vágott be, most aztán már véglegesen felajánlotta a
húslisztet a 90 koronás szilárd áron. A megszorult
haltenyésztők mit tehetek? Átvették. Hiszen minden
megdrágult, miért ne legyen hát a haleleség is *hatszor*
olyan drága, mint volt a háború előtt? Persze a zsáko-
lás, kezelés és elszállítás költsége is a vevőt illeti.
Azt hiszszük, ez is adat annak a rejtélynek a meg-
világítására, hogy miért lett hát a hal is drágább.

Az Aldunáról. Az Aldunán most a katonaság veszi
össze a halakat; a rétkiöntésekben halásznak most s
leginkább harcsákat fognak *varsákban*, de kerül ponty,
süllő is.

Nagy árakat fizetnek: harcsáért kilónként 6—8 K-át,
süllőkért szintén, a pontyért 1 kg-tól felfelé 5 K-át.
A lakosság fele halásznak csapott fel; nem is csoda
mert egy-egy ember 10—12 K-át könnyen keres meg
a legprimitívebb eszközökkel is.

Érdekes e tekintetben a leleményességük; a háló
drága és alig kapható, ennél fogva a vesszős varsákat
használják nagyban, sőt nádból és kákából összetákol-
takat is; igaz, hogy ezekbe a hal nem téved be oly
könnyen, mint a fonálból kötött varsákba, de olcsóbb,
mint a hálós varsa és tovább is tart, csak az a külön-
ség, hogy hosszabb idő alatt fognak vele annyi halat,
mint a hálós varsával.

Érdekes az is, hogy most temérdek eddig elrejtett
halászati eszköz kerül elő: az orvhalászoké! *SMJ.*

**Gyümölcs- és zöldségfeldolgozási gyakorlatok a Kerté-
szeti Tanintézetben.** A még folyton tartó rendkívüli viszonyok
között a m. kir. földművelésügyi minisztérium az idén is a rendes-
től eltérő módon támogatni kívánja a gyümölcs- és zöldségértéke-
sítés ügyét. E célból a budapesti m. kir. Kertészeti Tanintézet
(I. Ménesi-út 45. szám) gyümölcs- és zöldségfeldolgozási berende-
zésének feldolgozásával folyó évi június hónap 18-ától szeptember
hónap közepéig kéthetenként ismétlődő sorozatos, gyakorlati fel-
dolgozó tanfolyamokat rendez. E tanfolyamokban az oktatás úgy
történik, hogy a jelentkezők a tanintézetben folyó feldolgozási
munkákban segédkeznek, de saját részükre is feldolgozhatnak kisebb
mennyiségű gyümölcsöt és zöldségmunkéket önmaguk által beszerzett
anyagok felhasználásával és szakszerű felügyelet mellett. A gyakor-
laton való részvételért közvetlen a tanintézet igazgatóságánál kell
jelentkezni. A felvételnek különös kellékei nincsenek. A felvételnél
előnyben részesülnek azok, a kik a feldolgozási gyakorlatokkal oly
célból óhajtanak megismerkedni, hogy ismereteiket még a folyó
évben más érdeklődőkkel társadalmi úton közöljék és őket az egy-
szerűbb feldolgozásokban, a minők az aszalás és ízék főzése, be-
oktassák. A részvétel díjtalan. Jelentkezni máris lehet.

Tőkezelői vagy halászmesteri állást keres

mérlegképes, 26 éves, nőtlen, magyar és tót
nyelvet beszélő, halászat összes ágait gyakor-
latból értő önálló munkaerő. Megkereséseket
a fizetés megjelölésével „**Szakember**“
jeligére e lap kiadói hivatalába kér. .:

Hivatalos árjegyzés Budapest székesfőváros vásárcsarnokaiban és nyílt piaczaín.

Áringadozások kilogrammonként fillérben.

Az áru neve	1917. május 24—30. között.			1917. május 31.—június 6. között.		
	Nagyban	A vásárcsarnokokban	A nyílt piaczkon	Nagyban	A vásárcsarnokokban	A nyílt piaczkon
		kicsinyben			kicsinyben	
a) Édesvízi élő hal.						
Ponty, nagy	700—700	800—1000	} 700—1050	700—900	800—1000	} 800—1050
" kicsiny	700—700	600—800		700—800	800—900	
Harcsa, nagy	—	—	} 1000—1100	—	1200—1800	} 1100—1100
" kicsiny	—	—		—	1000—1000	
Csuka, nagy	—	900—900	} 800—900	—	900—900	} —
" kicsiny	—	800—800		—	800—800	
Fogassüllő, dunai	—	2000—2000	—	—	2000—2000	—
Kárász	400—400	400—500	350—500	300—500	400—500	320—600
Czompó	500—500	600—600	600—600	500—500	600—600	600—600
Márna	—	700—700	—	—	700—700	—
Keszeg	—	—	—	—	—	—
Pisztráng	—	2000—2000	—	—	2000—2000	—
Kecsege, nagy	—	—	—	—	—	—
" kicsiny	—	—	—	—	—	—
Apró kevert hal	—	—	—	—	600—600	700—700
b) Édesvízi jegelt (nem élő).						
Ponty, nagy	600—600	650—900	} 360—1000	600—700	650—900	} 600—1000
" kicsiny	500—500	500—650		500—500	500—700	
Harcsa, nagy	—	900—1700	} 700—1800	900—1000	900—1700	} 1000—1800
" kicsiny	900—900	700—1100		700—800	700—1300	
Csuka, nagy	600—660	600—800	} 500—900	600—600	600—800	} 500—700
" kicsiny	—	560—600		400—500	500—600	
Fogassüllő, dunai	1400—1600	1100—1600	—	1000—1600	1100—1600	—
" balatoni nagy	—	—	—	—	—	—
" " kicsiny	—	—	—	—	—	—
Keszeg, balatoni	—	—	—	—	—	—
Garda, balatoni	—	—	—	—	—	—
Kárász	—	320—400	200—400	160—400	320—560	220—400
Czompó	300—400	500—500	400—500	300—400	500—600	400—400
Márna	—	600—700	—	—	600—600	600—700
Keszeg	—	300—500	300—700	—	500—700	300—700
Pisztráng	—	—	—	—	—	—
Lazac, rajnai	—	—	—	—	—	—
Kecsege, nagy	1400—1800	1800—2000	—	1400—1800	1800—2000	—
" kicsiny	—	1600—1800	—	—	1400—1800	—
Söreg	—	—	—	—	—	—
Viza	—	—	—	—	—	—
Apró, kevert hal	—	280—400	200—700	—	400—400	360—500
c) Rák.						
Folyami rák, nagy 1 darab	—	—	—	—	—	—
" " kicsiny 1 "	—	—	—	—	—	—

Tógazdaságok figyelmébe!

Veszek **több ezer métermázs** élő pontyot, czompót, kárászt stb.

ZIMMER FERENCZ halászmester, cs. és kir. udvari szállító **BUDAPEST**, Központi vásárcsarnok. Telefon: 61—24.

A SÁRDI TÓGAZDASÁG

Levélcím: Tógazdaság Sárd.

Sürgőnycím: Tógazdaság Kiskorpád.

Vasutállomás: Kiskorpád.

ősi és tavaszi szállításra elad 1—2—3-nyaras javított wittingaui pontyot és anyapontyot, bajorországi aischgründi 1—3-nyaras és anyapontyot, japánpontyot (higoi), aranyorfát, naphalat, amerikai törpeharcsát, 1—4-nyaras tavi czompót, fogassüllőt, megtermékenyített fogassüllőikrát és minden egyéb tenyészhalat.

A tógazdaság kizárólag csak tenyészhalat termel.

Árjegyzékekkel szolgál a Tógazdasági Intézőség Sárd és dr. Hirsch Alfréd Budapest, Klotild-palota.